

ADI: SOYADI SINIFI-NO:	2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER 1.DÖNEM 1.YAZILI SINAVI	PUAN
------------------------------	---	------

	Aşağıdaki ifadelerde boş bırakılan yerleri sadece uygun kelimelerle doldurunuz. <i>medya – uzlaşma – çatışma – ben dili – sen dili – mimik – sözlü iletişim (5 * 2 = 10 puan)</i>
1	 Konuşarak kurduğumuz iletişimdir. Yüz yüze ya da toplantılarda yaptığımız konuşmalar, telefonla yaptığımız görüşmeler gibi.
2	Bir duyguyu, düşünceyi ya da bir konuyu anlatırken kaş, göz, ağız, yüz hareketlerini kullanmaya denir.
3	 Karşımızdaki insanın kişiliğini hedef alan konuşma biçimidir. Yargılar, suçlar, eleştirir.
4	Bir ya da birden çok kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşamadığı zaman ortaya çıkan gerginlik haline denir.
5	 gazete, dergi, radyo, televizyon ve genel ağ gibi kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan genel bir terimdir.

	Aşağıda Osmanlı Devletinde uygulanan bazı politikaların ve sistemlerin açıklamaları verilmiştir. Bu açıklamaların karşısına ilgili olduğu politika ya da sistemi yazınız. (5 * 3 = 15 puan)	
	Açıklama	Politika & Sistem
1	Osmanlı Devleti’nin, Balkanlarda kalıcı olmak, fethettiği toprakları Türkleştirmek ve İslamlaştırmak için uyguladığı politikadır.	
2	Osmanlı Devletinin Balkanlardaki halka uyguladığı hoşgörü ve ılımlı yönetim politikasıdır.	
3	Osmanlı Devletinin İslam dinini korumak ve yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı (Bizans ve Balkanlar üzerine) fetihler yaptığı politikadır.	
4	Osmanlı Devletinin, devletin asker ve memur ihtiyacını karşılamak için Hristiyan ailelerin küçük çocuklarını alıp yetiştirdiği uygulamadır.	
5	Osmanlı Devleti’nin, hâkimiyetinde bulunan toplulukları din ya da mezhep esasına göre örgütleyerek yönetme biçimidir.	

	Aşağıdaki tabloda bazı divan üyeleri ve görevleri verilmiştir. Numaralardaki açıklamaları ilgili üyelerle eşleştiriniz. (5 * 3 = 15 puan)		
1	Padişahın vekili ve yardımcısıdır. Padişahın mührünü taşırdı. Padişah sefere katılmadığı zaman orduya komuta ederdi.		Nişancı
2	Eğitim ve adalet işlerinden sorumludur. Divan toplantılarında büyük davalara bakar, kadıların ve müderrislerin atamalarını yaparlardı.		Defterdar
3	Devletin gelir giderlerinin ve bütçenin hazırlanması ile devletin diğer mali işlerinden sorumludur.		Kazasker
4	Divan toplantılarında alınan kararların İslam dinine uygun olup olmadığına karar verirdi.		Sadrazam
5	Resmi yazışmaları yapar, divan toplantılarında alınan kararlara ve diğer belgelere padişahın imzasını (tuğrasını) çekerdi.		Şeyhülislam

1. İnsanların bilgi, duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla başkalarına iletmelerine iletişim denir. İletişimde kişinin konuşma biçimi, seçtiği sözcükler, ses tonu, beden duruşu, jest ve mimikler önemlidir. İletişimde en önemli faktörlerden birisi de dinlemektir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi iletişimle ilgili bir atasözü değildir?

- A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
B) Söz gümüş ise sükut altındır.
C) Ne verirsın elinle, o gider seninle.
D) İki dinle bir söyle.

2. "Ders anlatırken konuşmanız, dikkatimi dağıtıyor. Bu duruma çok üzülüyorum." **Diyan bir kişi hangi dili kullanmaktadır?**

- A) Sen dili B) Beden dili
C) Ben dili D) Empati

3. Etkili ve doğru konuşma kadar etkili dinleme de iletişim için önemlidir. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde etkili dinlemeye en az etkili konuşma kadar dikkat etmeliyiz. Karşımızdakini anlamak ve onun vermek istediği mesajı doğru algılamak için çaba göstermeliyiz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi etkili dinleme yöntemlerinden biri değildir?

- A) Dikkatli bir şekilde dinlemeliyiz.
B) Konuşmacıyı dinlediğimizi hissettirmeliyiz.
C) Gerektiğinde soru sormak üzere dinlemeliyiz.
D) Karşımızdakinin sözünü sık sık kesmeliyiz.

4. **Herhangi bir iletişim kanalının haberlerinde veya programlarında yanlış haberler yayılması aşağıdakilerden hangisine öncelikle ters düşer?**

- A) Düşünce ahlakına B) Vicdan hürriyetine
C) Basın ahlakına D) Kişi haklarına

5. Empati: Karşımızdaki kişinin yaşadıklarını anlamak, kendimizi onun yerine koyarak düşünmek, onun duygu durumunu paylaşmak ve hissettiklerini bir nebze de olsa anlamaya çalışmaktır.

Yukarıdaki tanıma göre aşağıdakilerden hangisi empatiye örnek gösterilebilir?

- A) Çalışmalarını takdir ediyor ve sana saygı duyuyorum.
- B) Yüksek not aldığım için çok mutluyum.
- C) Gol atamadığın için üzgün olduğumu anlayabiliyorum.
- D) Çalışmadığın için düşük not aldın. Kendin ettin, kendin buldun.

6. Günümüzde artık “medya bağımlılığı” ve “internet bağımlılığı” gibi kavramlar dile getirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi buna örnek olarak gösterilemez?

- A) Beş yaşındaki Esra, annesinin telefonunu elinden bırakmıyordu.
- B) Tuğrul ve küçük kardeşi, internet olmadığı için köye gitmek istemiyordu.
- C) Cep telefonunu kenara bırakan Bahar, kitabına dün kaldığı yerden devam etti.
- D) Annesi Kemal’e bisiklet sürmesini söylüyor ancak o tabletinde oyun oynamak istiyordu.

7. Anayasanın 20. maddesine göre; "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz."

Aşağıdakilerden hangisi verilen bilgideki özgürlükleri kısıtlayan bir uygulamadır?

- A) Telefonların kanunsuz dinlenilmesi
- B) Düşüncelerin açıkça ifade edilememesi
- C) Gazetelere sansür uygulanması
- D) Yerleşme özgürlüğünün kısıtlanması

8. Ülkemizin ünlü ses sanatçılarından biri hastalanarak evinde dinlenmeye çekilmiştir. Haber peşinde koşan basın mensupları, sanatçının kapısının önünden ayrılmayarak başta hasta sanatçıyı olmak üzere ev halkını rahatsız etmişlerdir.

Verilen parçadaki gazeteciler, Anayasamızın aşağıdaki maddelerinden hangisini göz ardı etmişlerdir?

- A) Konut dokunulmazlığı
- B) Kitle iletişim özgürlüğü
- C) Basın özgürlüğü
- D) İnanç hürriyeti

9. Aşağıdaki durumlardan hangisinin Osmanlı Devleti’nin kuruluş gelişmesinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapılması
- B) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmış olması
- C) Türkiye Selçuklu Devleti’nin zayıflamış olması
- D) Art arda yetenekli padişahların yönetime gelmesi

10. Osman Bey’in kısa sürede Kayıları güçlendirerek beylik haline getirmesinde;

- I. Gaza ve cihat anlayışını devam ettirmesi
 - II. Ahilerin desteğini alması
 - III. Hoşgörülü bir politika uygulaması
- durumlarından hangilerinin etkisi olmuştur?**
- A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) I, II ve III

11. Orhan Gazi dönemindeki aşağıdaki gelişmelerden hangisi Orhan Gazi’nin eğitime önem verdiğini gösterir?

- A) İlk Divan teşkilatı oluşturulması
- B) İznik, İzmit ve Bursa’nın alınması
- C) Karesioğulları Beyliği’nin alınıp bu beyliğin donanmasıyla denizcilğe başlanması
- D) İznik’te ilk Osmanlı Medresesi’nin açılması

12. "Ben Osmanlı ordusunda görevli bir askerim. Üç ayda bir ulufe adı verilen bir maaş alırız. Savaş zamanında orduya katılır, savaş dışında başkentin güvenliğini sağlarız. Askerlik süresince başka bir işle uğraşmamız ve evlenmemiz yasaktır."

Yukarıda kendisinden bahseden asker Osmanlı ordusunun aşağıdaki askerî sınıflarından hangisinde görev yapmaktadır?

- A) Tımarlı Sipahi
- B) Yaya ve Müsellem
- C) Kapıkulu ocakları
- D) Akıncı

13. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethettiği topraklarda hem kalıcı egemenlik sağlamak hem de Balkanlar’da Türk-İslam kültürünü yaymak amacıyla Anadolu’dan bazı aileleri getirip bu topraklara yerleştirmiştir.

Verilen bilgide aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Veraset Sistemi
- B) Devşirme Sistemi
- C) İskân Politikası
- D) İstimalet Politikası

14. Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde halka baskı yapmamış, gelenek, inanç ve yaşantı açısından halka tam bir özgürlük sağlamıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti’nin fethettiği bölgelerde kalıcı olması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Ekonomisini güçlü tutmasına
- B) Devşirme sistemini uygulamasına
- C) Adaletli ve hoşgörülü olmasına
- D) Askeri güce önem vermesine

JOKER SORU

15. İstanbul taşıdığı askerî, siyasi, ekonomik ve dinî önem sebebiyle tarihin çeşitli dönemlerinde kuşatılmıştır.

Osmanlı Devleti’nin, İstanbul’u fethetmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Osmanlı Devleti’nin, Baharat Yolu üzerindeki hâkimiyetini kuvvetlendirme isteği
- B) Bizans’ın Avrupa devletlerini Osmanlıya karşı kışkırtması
- C) Osmanlı Devleti’nin, Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bağlantıyı sağlama çabası
- D) Hz. Muhammed’in, İstanbul’un fethiyle ilgili hadisinin bulunması

NOT: Her soru 4 puandır. Süre 40 dakikadır. Başarılar...

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni

www.sosyalciniz.net